

Alapvető biobiztonsági szabályok az afrikai sertéspestis (ASP) és madárinfluenza (AI) minták feldolgozásához, és a PCR vizsgálatok elvégzéséhez

Mintaszállítási feltételek:

- A madárinfluenza és az afrikai sertéspestis vizsgálatára érkező mintákat elkülönítetten, jól zárható és nem szivárgó, külsőleg lefertőtlenített csomagolásban kell a laboratóriumba szállítani, az ezeknek a feltételeknek való megfelelést a vizsgáló laboratóriumnak kell garantálnia. Nem megfelelően csomagolt és fertőtlenített minták szállítása tilos, ezt a sofőrnek vissza kell utasítania.
- A mintaszállítást végző járműveket rendszeresen fertőtleníteni kell, ezt dokumentálni kell.
- A mintákat vizsgáló laboratóriumnak mintakezeléssel kapcsolatos képzést kell szerveznie, amin a gépkocsivezetőknek részt kell venniük, a képzések anyagát és a képzés elvégzését dokumentálni kell. A képzést az első szállítás előtt, majd évente el kell végezni.
- A mintáknak zártan kell az előkészítés (feldolgozás) helyére érnie, a mintákat a laboratórium jól láthatóan megjelölt, kizárólag ASP és AI mintákat fogadó helyiségébe kell vinni.

Laboratóriumi feltételek:

- A laboratóriumon belül egy izolált, megfelelően jelölt, más vizsgálatokhoz nem használt területet kell kijelölni az AI PCR-re vagy ASP PCR-re érkezett minták előkészítéséhez. Az előkészítési szakasz végét jelen szabályzat értelmében a lízispuffer plate-re helyezése, majd a plate lezárása jelenti.
- Ezeken a területeken a személyforgalmat korlátozni kell, hogy a fertőzésveszélyes anyagok kezelése izoláltan történjen, illetve, hogy nem jogosult személyek a területre ne mehessenek be. A belépőkről nyilvántartást kell vezetni.
- A lezárt mintaszállítók kinyitása és az előkészítés elkezdése kizárólag ezeken a kijelölt helyeken történhet.
- A minták előkészítése csak minimum Class II típusú biztonsági fülkében történhet.
- A kijelölt helyiség(ek)ben legyen elegendő terület a munkavégzéshez, a védőfelszerelés tárolásához, a tisztítási-fertőtlenítési eljárások elvégzéséhez, a hulladéktároláshoz, a műszerek, berendezések elhelyezéséhez, a napi használathoz szükséges anyagok tárolásához.
- A munkafelületeket meg kell tisztítani és az adott kórokozó ellen hatékony szerrel le kell fertőtleníteni bármely veszélyes anyag kijutása után, a munkaciklus valamint a munkanap végén.

- A vizsgálatára kijelölt helyiségekbe vezető ajtók önműködően csukódjanak és legyenek zárhatók. Az ablakok, külső nyílászárók és az épület más részébe nyíló nyílászárók ne legyenek nyithatók és légzáró legyen a tömítésük.
- A helyiségek légcseréjét megfelelő minőségű, elszívó rendszerű, HEPA filteres ventilátorral kell megoldani.
- A minták PCR-re történő előkészítéséhez ajánlott egyszer használatos eszközöket használni. A többször felhasznált eszközöket (pipetták, mintatartó állványok, stb.) rendszeresen, a vizsgált kórokozók ellen hatékony fertőtlenítőszerrel fertőtleníteni kell. Az AI - és ASP PCR-re érkezett minták előkészítésére kijelölt helyiségekben használt berendezések, eszközök más laboratóriumrészen nem használhatók. Az előkészítéshez használt eszközök fertőtlenítését csak az izolált területen belül lehet elvégezni, ezeket a kijelölt területről kivinni tilos.
- A lízispufferrel kezelt, lezárt plate-ek szükség esetén külsőleg lefertőtlenítvé kerülhetnek ki az előkészítő helyiségből.
- Az előkészítés során keletkezett fertőzésveszélyes hulladékot a vizsgálatra kijelölt területen belül, zárt konténerekben, a fertőzés tovább terjedését kizáró módon kell gyűjteni, a laboratórium hulladékkezelési szabályainak megfelelően. A laboratóriumnak hulladékkezelési szabályzatot kell készíteni és a veszélyes hulladék elszállításra szerződnie kell.
- A hulladékot (szilárd és folyékony) és a további tárolásra megőrzendő mintákat az izolált területről csak szivárgásmentesen lezárt és külsőleg lefertőtlenített tárolókban lehet eltávolítani.
- A gyűjtésről, elszállításról, megsemmisítésről, tárolásról nyilvántartást kell vezetni, amit 5 évig meg kell őrizni.
- A már feldolgozott mintákat és a kivont nukleinsavakat legalább 2 hónapig visszakereshető módon tárolni kell, függetlenül attól, hogy a vizsgálatok során milyen eredményt adtak.
- Papír alapú dokumentáció készítése és tárolása az előkészítő helyiségekben nem megengedett.

Laboratóriumi személyzeti feltételek:

- Az AI - és ASP PCR vizsgálatokat, illetve a minták előkészítését csak a feladatra kiképzett és kijelölt személy végezheti. Azt, hogy a vizsgálatokat ki jogosult elvégezni, dokumentálni kell.
- A kijelölt területekre csak előzetes engedéllyel szabad belépni.
- A minták előkészítésénél minimálisan alkalmazandó védőfelszerelés az egyszer használatos gumikesztyű és a hátul záródó köpeny, a köpeny alatt laboratóriumi munkaruha. Az előkészítést a fertőzés terjedését kizáró módon, biztonsági fiúlkében kell végezni (pl. utcai öltözet, utcai cipő, mobiltelefon bevitele a területre nem megengedett). A kijelölt területeket az egyszer használatos védőfelszerelésekben elhagyni tilos, azokat kilépés előtt a hulladéktárolóba kell helyezni.

- A vizsgálat végzésére jogosult személyeknek rendszeresen, minimum évente egyszer részt kell vennie a vizsgálatokkal kapcsolatos képzésen, amit dokumentálni kell.
- A munkavégzés után kötelező az eszközök és a biztonsági fülke fertőtlenítése.
- Az egyszer használatos védőeszközök levétele után kötelező a kézmosás- és fertőtlenítés.
- A vizsgálatot végző személyzet a laboratórium elhagyását követő 72 órában nem kereshet fel sertés- és baromfitartó helyeket, valamint a fogékony fajok otthoni tartása nem megengedett számukra. Ezen szabályok betartásáról a dolgozóknak írásban nyilatkoznia kell.

A laboratórium működésére vonatkozó feltételek:

A laboratóriumnak rendelkeznie kell:

- részletes (a helyiségekre, eszközökre, személyekre vonatkozó) fertőtlenítési utasítással az egész laboratóriumról és külön is az AI/ASP laboratóriumrészről,
- hulladékkezelési szabályzattal az egész laboratóriumról és külön is az AI/ASP laboratóriumrészről,
- részletes szöveges leírással és folyamatábrával a mintafeldolgozás menetéről, a mintavételi eszközök kiadásától/minta gyűjtéstől a hulladék elszállításáig,
- intézkedési tervvel a vizsgálat egészére vonatkozóan a fertőzés tovább terjedésének megakadályozásáról,
- vészhelyzeti intézkedési tervvel.